

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ :
กรณีศึกษาคณะครูชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

นางสาวกิริณี สหเสวียนต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-1469-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A PROCESS OF LOCAL CURRICULUM DEVELOPMENT THROUGH
ACTION RESEARCH: CASE STUDIES OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS
IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION
IN AMPHOE FANG, CHANGWAT CHIANG MAI

Miss Kirin Sahasewiyon

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Curriculum and Instruction

Program of Curriculum and Instruction

Faculty of Education

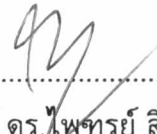
Chulalongkorn University

Academic year 2003


ISBN 974-17-1469-6


หัวข้อวิทยานิพนธ์	กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ: กรณีศึกษาครูชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
โดย	นางสาวกิริณี สหเสวียนต์
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	Professor Dr.Kenneth M. Zeichner

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต

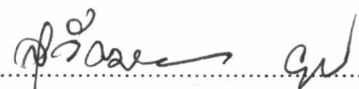
.....  คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

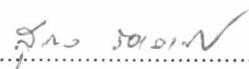
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

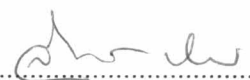
.....  ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แคมมณี)

.....  อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว)

.....  อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(Professor Dr.Kenneth M. Zeichner)

.....  กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์)

.....  กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช)

.....  กรรมการ
(ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย)

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์

นางสาวกิริณี สหเสียนต์ : กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการ : กรณีศึกษาคูครูชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. (A PROCESS OF LOCAL CURRICULUM DEVELOPMENT THROUGH ACTION RESEARCH: CASE STUDIES OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION IN AMPHOE FANG, CHANGWAT CHIANG MAI) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองริ้ว, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : Professor Dr.Kenneth M. Zeichner, 371 หน้า. ISBN 974-17-1469-6

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยภาคสนาม (field research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการของครูชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการของครู โดยต้องการแสดงให้เห็นถึงข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการครูจำนวน 27 คนที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงตามสภาพที่เป็นจริง มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนหลัก ๆ ดังนี้ 1) การเลือกพื้นที่ในการวิจัย 2) การเข้าร่วมเป็นสมาชิกคนหนึ่งในพื้นที่ และ 3) การกำหนดบทบาทของผู้วิจัย วิธีการหลักที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ มีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการลดทอนข้อมูล การแสดงข้อมูล และการสร้างข้อสรุปและยืนยันผลสรุป

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการของครูมีความคล้ายคลึงกันในภาพรวม คือ เริ่มต้นด้วยการศึกษาข้อมูลท้องถิ่นเพื่อกำหนดเรื่องของหลักสูตร และมีการตรวจประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนสุดท้าย แต่มีความแตกต่างในการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร โดยปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการของครูประกอบด้วย 3 กลุ่มปัจจัย คือ 1) ปัจจัยบริบทที่เอื้ออำนวย ได้แก่ ทักษะคิดของผู้บริหารโรงเรียนต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและระบบบริหารของโรงเรียน 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความสนใจในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของครู ความสามารถในการบริหารจัดการเวลาของครู และความเคยชินกับวัฒนธรรมการทำงานแบบเดิมของครู 3) ปัจจัยเสริม/ผลักดัน ได้แก่ แกนนำในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ผู้อำนวยการความสะดวก การมีกลุ่มโรงเรียนทำงานพัฒนาหลักสูตรในช่วงเวลาเดียวกัน และการเกิดชุมชนการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการของครู คือ ปัญหาในการจัดทำเอกสารหลักสูตร ปัญหาในการเก็บข้อมูลในท้องถิ่นเพื่อนำมาประมวลเป็นเนื้อหาของหลักสูตร ปัญหาในการกำหนดกิจกรรมในหลักสูตร และปัญหาที่เกิดจากระบบการบริหารงาน รวมทั้งการเผชิญกับงานเร่งด่วนเฉพาะหน้าของโรงเรียน บทบาทของผู้อำนวยความสะดวกในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการของครู คือ 1) วางกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ครูร่วมกันพิจารณาปรับแก้ให้เหมาะสมกับบริบทการทำงานของตนเอง 2) เตรียมเอกสารเพื่อให้ความรู้พื้นฐานแก่ครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และการทําวิจัยเชิงปฏิบัติการ 3) คอยกำกับไม่ให้ครูหลงประเด็นขณะดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น 4) ตามคำถามเพื่อกระตุ้นให้ครูคิดและพิจารณาเกี่ยวกับการคิดและการกระทำของตนเองให้รอบคอบขึ้น รวมทั้งเป็นผู้ฟังที่ดี 5) ให้กำลังใจและสร้างความมั่นใจให้แก่ครูในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และ 6) ให้คำแนะนำและตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบในหลักสูตรท้องถิ่นแก่ครู

ภาควิชา.....ลายมือชื่อนี้สัด.....
สาขาวิชา.....หลักสูตรและการสอน.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา..... 2546ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

AN ABSTRACT

4184976627 : FIELD OF STUDY CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEY WORD: LOCAL CURRICULUM DEVELOPMENT / ACTION RESEARCH / ELEMENTARY SCHOOL TEACHER

KIRIN SAHASEWIYON : THESIS TITLE, A PROCESS OF LOCAL CURRICULUM DEVELOPMENT THROUGH ACTION RESEARCH : CASE STUDIES OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION IN AMPHOE FANG, CHANGWAT CHIANG MAI. THESIS ADVISOR : ASSOC PROF. DR.SUMLEE THONGTHEW. THESIS COADVISOR : PROFESSOR DR.KENNETH M. ZEICHNER, 371 pp. ISBN 974-17-1469-6.

The purposes of this study were to investigate a process of local curriculum development through action research of elementary school teachers in schools under the office of the private education commission in Fang District, Chiangmai Province and the factor affecting the local curriculum development by the teachers' action research. The target group comprised 27 teachers selected by purposive sampling technique. Field research methodology, which primarily based on participant observation and informal interview, was conducted through the study. There are three main stages of research procedure, as follows: 1) Selecting a research setting, 2) Gaining access to the setting, and 3) Presenting oneself and Gathering information in the field. Data triangulation was used as a validity checking. The actual data analyses used in this study are data reduction, data display, and conclusion and verification.

Research findings were as follows:

Overall, the procedures for developing the local curriculum performed by the teachers from the three schools are similar. They all started by identifying the subject matters for the curriculum and concluded by assessing and amending the curriculum before applying them. There are, however, some discrepancies depend on the context difference when considering each of their procedure in detail. There were three groups of factors affecting the local curriculum development by the teachers' action research: 1) the school context, which are attitude of the administrators toward the local curriculum development and the administrative system; 2) the teachers' personality, which are teachers' willingness to work on the curriculum development, the teachers' ability to manage their time, and the teachers are accustomed to their working culture; 3) the supporting context, which are the core people for curriculum development, facilitator, the emergence of a learning community in the school, and a school group that works on local curriculum development at the same time. The problems experienced by the teachers when performing the action research for developing the local curriculum are the problem concerning: 1) the preparation of the curriculum documents; 2) the gathering of local information to use as parts of the curriculum contents; 3) designating activities for the curriculum; 4) specifying designates the subject matters in the curriculum; and 5) the school's administration and urgent tasks. The main role of the facilitator who monitors the progress and acts as the advisor are to: 1) set the framework for the local curriculum development by conducting a broad action research so the teachers could jointly examine and modify it to fit their nature of work; 2) prepare documents to introduce the teachers on the basic knowledge for local curriculum development and action research; 3) guide the teachers and offer advice regarding the local curriculum development; 4) be a good listener and ask questions to stimulate the teachers to carefully think over and examine their ideas and actions; 5) encourage the teachers and create their confidence in working on the unfamiliar task of local curriculum development; and 6) offer advice and check the conformity of elements in the curriculum.

Department.....Student's signature *Kirin Sahasewiyon*
Field of study.....Curriculum and Instruction.....Advisor's signature *Dr. Sumlee Thongthaw*
Academic year 2003Co-advisor's signature *Dr. Kenneth M. Zeichner*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เป็นอย่างดีด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว และ Professor Dr.Kenneth M. Zeichner อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ประสบการณ์อันมีค่าในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้อันมีค่าของผู้วิจัย ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยรวมทั้งให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำงานตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แคมมณี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา อุทัยรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช และดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ที่ได้กรุณาเสียสละเวลามาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงทำให้งานวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ ดร.อมรวิเศษ นาคทรพรพ และอาจารย์ วรอนงค์ เนตรสุภลักษณ์ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอ่านรายงานการวิจัยตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่งที่ให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและคณะครูผู้ร่วมเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทำให้วิจัยเชิงปฏิบัติการจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี รวมทั้งขอขอบพระคุณอาจารย์พยุง ไชยวงศ์ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกับคณะครูจากทั้ง 3 โรงเรียน

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อธีระวัชริน และคุณแม่พรณี สหเสวียนต์ที่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจทำให้ผู้วิจัยมีพลังใจและพลังกายในการทำงาน ขอขอบคุณร้อยตำรวจเอกอัศวพล อมรเวช และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ช่วยเหลือติดตาม ให้ข้อคิด และให้กำลังใจในการทำงานของผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนในโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กำจัด มงคลกุล ผู้อำนวยการโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก รองศาสตราจารย์ ดร.โกศลย์ คุุสสาราญ รองผู้อำนวยการโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก เป็นอย่างสูงที่ได้ให้การสนับสนุน ติดตามเอาใจใส่ ตลอดจนให้ออกาสผู้วิจัยในการเรียนรู้และสร้างสรรค์งานวิจัยฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.วิชัย รั้วตระกูล หัวหน้าผู้ประสานงานเครือข่าย คปก. ที่ได้ช่วยเหลือในการประสานงานกับ University of Wisconsin-Madison สำหรับการอนุมัติทุนและการสนับสนุนผู้วิจัยในการไปศึกษาวิจัยที่ University of Wisconsin-Madison และขอกราบขอบพระคุณ Professor Dr.Kenneth H. Shapiro Co-Director of the Asian Partnership Initiative ที่กรุณาสนับสนุนให้ทุนการศึกษาวิจัยที่ University of Wisconsin-Madison

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
คำถามในการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
2 การศึกษาวรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
หลักสูตรท้องถิ่น.....	17
ความหมายของหลักสูตรท้องถิ่น.....	19
ลักษณะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในประเทศไทย.....	22
กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น.....	24
ปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของครู.....	31
การพัฒนานวิชาชีพครู.....	34
ความสำคัญของการพัฒนานวิชาชีพครู.....	34
จุดอ่อนของการพัฒนานวิชาชีพครูที่ได้ปฏิบัติกันมา และลักษณะของโครงการพัฒนานวิชาชีพครูที่ดี.....	35
รูปแบบและแนวทางในการพัฒนานวิชาชีพครู.....	41
การพัฒนานวิชาชีพครูเพื่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในประเทศไทย.....	46
การวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	48
ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	48
พัฒนาการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
2	ลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการกับการวิจัย ทางการศึกษา.....	52
	ประโยชน์ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	55
	หลักการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	56
	รูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	58
	ประเภทของการวิจัยเชิงปฏิบัติการในปัจจุบัน.....	61
	แนวทางการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการทางการศึกษา.....	62
	ลักษณะของการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการสำหรับ การพัฒนาวิชาชีพครู.....	64
	ขั้นตอนในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	64
	งานวิจัยเกี่ยวกับการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู.....	67
	การเรียนรู้ของผู้ใหญ่.....	70
	หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่.....	70
	การเรียนรู้ของครู.....	72
	คุณภาพของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับครู.....	73
	กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	76
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
	กลุ่มเป้าหมาย.....	77
	เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย.....	77
	การพัฒนาและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	78
	การดำเนินการวิจัย.....	82
	การเลือกพื้นที่ในการวิจัย.....	82
	การเข้าร่วมเป็นสมาชิกคนหนึ่งในพื้นที่.....	83
	การกำหนดบทบาทของผู้วิจัย.....	91
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	99
	การตรวจสอบข้อมูล.....	101
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
	การนำเสนอข้อมูล.....	102
4	กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการของครู.....	103

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	การนำเข้าสู่ประเด็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการ ทำวิจัยเชิงปฏิบัติการของครู.....	103
	โรงเรียนฝาง 1	104
	โรงเรียนฝาง 2	108
	โรงเรียนฝาง 3	112
	กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ ของครู.....	116
	กลุ่มครูโรงเรียนฝาง 1.....	116
	กลุ่มครูโรงเรียนฝาง 2.....	125
	กลุ่มครูโรงเรียนฝาง 3.....	137
	ความหมายของท้องถิ่น.....	146
	ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและลักษณะ การทำงานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการ ทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	147
	ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาที่ครูพบในการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่นโดยการ ทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ : ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาที่ครูพบ ในขั้นตอนการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น.....	156
	ความหมายของคนในชุมชนและการมีส่วนร่วมของคน ในชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น.....	161
5	ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการ ทำวิจัยเชิงปฏิบัติการของครู.....	172
	ปัจจัยกลุ่มที่ 1 ปัจจัยบริบทที่เอื้ออำนวย.....	172
	ปัจจัยกลุ่มที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล.....	174
	ปัจจัยกลุ่มที่ 3 ปัจจัยเสริม/ผลักดัน.....	181
6	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	192
	สรุปผลการวิจัย.....	199
	อภิปรายผลการวิจัย.....	211
	แนวทางในการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้.....	225
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย.....	227
	รายการอ้างอิง.....	229

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	240
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	241
ภาคผนวก ข ข้อมูลเบื้องต้นของโรงเรียนฝาง 1	
ข้อมูลเบื้องต้นของโรงเรียนฝาง 2	
ข้อมูลเบื้องต้นของโรงเรียนฝาง 3	
แผนที่อำเภอฝางแสดงที่ตั้งเขตตำบล	
แผนที่อำเภอฝางแสดงที่ตั้งสถานศึกษา.....	243
ภาคผนวก ค หลักสูตรท้องถิ่น	
เรื่อง หัตถกรรมพื้นบ้าน ตำบลแม่สุน	
เรื่อง คนลุ่มน้ำฝาง	
เรื่อง ประเพณีตานก๋วยสลาก.....	323
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	352
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	371

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงกรอบความคิดในการนำการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาช่วยในการลดอุปสรรคที่ทำให้ครูไม่สามารถพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งปัญหาและความต้องการของคนในท้องถิ่นได้.....	15
2 แสดงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการของกลุ่มครูโรงเรียนฝาง 1.....	122
3 แสดงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการของกลุ่มครูโรงเรียนฝาง 2.....	132
4 แสดงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการของกลุ่มครูโรงเรียนฝาง 3.....	142
5 แสดงการเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการของกลุ่มครูโรงเรียนฝาง 1 โรงเรียนฝาง 2 และโรงเรียนฝาง 3.....	167

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	76
2 การพัฒนาซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับผู้บริหารและครูชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนฝาง 1 เพื่อให้ได้รับการยอมรับและการสนับสนุนแนวคิด เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรถิ่น.....	89
3 การพัฒนาซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับผู้บริหารและครูชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนฝาง 2 เพื่อให้ได้รับการยอมรับและการสนับสนุนแนวคิด เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรถิ่น.....	90
4 การพัฒนาซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับผู้บริหารและครูชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนฝาง 3 เพื่อให้ได้รับการยอมรับและการสนับสนุนแนวคิด เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรถิ่น.....	91
5 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการของครู.....	191
6 รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของครูโรงเรียนฝาง 1 โรงเรียนฝาง 2 และโรงเรียนฝาง 3 ซึ่งได้รับการแก้ไขและพัฒนาขึ้นจากแนวคิดของแมคคินฟ.....	224